

Durmuş Hocaoğlu

Millet Olmak Zor Mes'ele

Yeniçağ, "Analiz", 22 Haziran 2008, Pazar., s.06
"Analiz" Sıra No: 667; 2008-058; Haziran-08

YENİÇAĞ

Millet'in muhtelif târiflerinin çok kısa bir hulâsasından bahsediyorduk: Müşterek dil, ırk, soy, din, menfaatler ve kazançlarda olduğu kadar kayıplar ve fedâkarlıklarda da birleşen büyük bir cemaat, büyük bir âile; aynı toprağı aynı derecede vatan olarak görme birliği, yâhut, rûhî şekillenme birliği, kader birliği alanında, karakter birliği içinde birleşmiş olan, "anca berâber kanca berâber" şîarında müttefik, aynı gelecek tasavvuruna, aynı tarih duygusuna sâhip, tarihî olarak meydana gelmiş *kararlı insanların oluşturduğu bir "bütünlük"*. Tabiatıyla dahası da olmalı: Dışarıya karşı aynı ortak paydada buluşan, kendi içinde "dil" konusunda olduğu kadar "din" konusunda da homojen, kahramanları ve mitleri aynı, sevinçleri ve hüzünleri aynı, dostları ve düşmanları aynı olan cemiyet. Ne var ki, her tanım bir risk taşır: Çünkü tanım – veya târif - tanımladığı şeyi tam olarak ihâta edebilmeli, bütün târif elemanlarını içine alabilmeli, aykırı olan herşeyi de dışarıda bırakabilmelidir ve bu da o kadar kolay birşey olmaz her zaman, zîra târif, târif edilenin mâhiyetinin tam bilinmesini zarûrî kılar; öyle ki, matematik dışında hemen hiçbir hususta tam bir târif yapılamaz ve yine öyle ki Tanrı târif edilemez – çünkü mâhiyeti, yâni, 'ne olduğu' bilinemez. İmdi, millet bahse mevzû olunca da benzer bir risk ortaya çıkar; meselâ, "ırk", bu târif içerisinde çok kere en zayıf olanıdır çünkü çok sağlam bir kriter olmadığı gibi, birçok milletin ırkî bir kökü olmakla berâber zamanla bu kök de bozulur, bâzılarında ise ırk birliği olmadığı bir yana, tarihî bir soy birliği de yoktur, süreç içerisinde yeni bir soy – neseb - teşekkül eder vb. ve bunlar dışarıda bırakılır alelekser.

Ayrıca bu tanımların çoğunda göz ardı edilen başka mühim birşey daha vardır: **Millet, sâdece yaşayan insanlardan oluşmaz; O'na ölümler de dâhildir ve hattâ dirilerden daha bile fazla olarak** – buna bir mim koyalım; zîra lâzım olacak.

Ve kezâ, yine bu tanımların çoğunda göz ardı edilen veya kâfi derecede vurgu yapılmayan başka mühim birşey – hattâ en mühim bir şey - daha var: Kopmaz bir bütünlük oluşturan **Hürriyet, İstiklâl ve Hâkimiyet**. Bu fasıl öylesine ehemmiyetli ki, diğerlerinin tamâmı noksatsız sağlansa da burası eksik kalsa, tamâmı birden fesâda gider ve hattâ, diğer birçoğu da bu üç kelimenin teşahhus ve tecessüm etmediği yerde teşekkül dahi edemez zâten; yâni, Hürriyet, İstiklâl ve Hâkimiyet, millet olmağın giriş kapısıdır.

Şimdi, buna göre, târifi daha bir netleştirelim:

Millet, dil, asabiye, din, menfaatler ve kazançlarda olduğu kadar kayıplar ve fedâkarlıklarda da aynı şekilde birleşen büyük bir cemaat, büyük bir âile; aynı toprağı aynı derecede vatan olarak görme birliği, yâhut, rûhî şekillenme birliği, karakter birliği içinde birleşmiş olan, "anca berâber kanca berâber" şîarında müttefik, aynı gelecek

tasavvuruna, aynı tarih duygusuna sâhip, sevinçleri ve hüzünleri kadar, kederleri, dostları ve düşmanları da aynı, kahramanları, mitleri ve efsâneleri aynı olan ve en mühimi, *hürriyet ve istiklâlinden tâviz vermeyen, hâkimiyetinden kısmen de olsa devir, teslim, ferâgat ve fedâkarlıkta bulunmayan, zamanda geriye doğru ecdâdına, ileride ahfâdına karşı mes'uliyet bilincine tam vâkıf, kendisi için iyi doğru ve güzel olanı kendi irâdesiyle yapmağa azimli, tarihî olarak vücut bulmuş, irâdesinin üstünde irâde kabûl etmeyen, kararlı "siyâsî topluluk"* tur.

*

**

Şimdi bir bakalım, günümüzde Türkler için bunlar aynen geçerli mi?

Değil; maalesef ve maatteessüf, değil.

Evet; daha şu son bir hafta içerisinde yapılan millî futbol müsâbakalarında yaşanan heyecanlar, tamı tamına, Türklerin tek bir yürek gibi çarpan bir bütünlük, yâni sâhici bir millet olduğunu göstermiştir diyebilirsiniz; doğrudur, lâkin yetmez.

Yetmez, çünkü, daha henüz bir gün önceki Cuma akşamı, hâlâ boğazında acı bir hıçkırık gibi düğümlemiş Büyük Kuşatma'nın rövanşını almak istercesine – onbir kişi değil, topyekûn Türkiye olarak - Viyana'da sâhaya çıkan Türkler, beri yandan, aynı Viyana ile birlikte hâkimiyetini paylaşmak; bir yandan karşısında kükrediği Avrupalılara, diğer yandan, *ben, kendim için iyi, doğru ve güzel olanı yapabilecek irâde, kudret ve tâkatten mahrûmum; bütün bunları benim için sen yap* diyor, bunun için de hâkimiyetini devir ve teslime boyun eğiyor ve kabûl edilmek için boynu bükük kapısında bekliyorsa elbet de yetmez, tam teknik mânâda "millet" sıfatına mazhar olmağa.

... Millet olmak zor mes'ele.

